

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD volgens Verordening (EG) Nr. 1907/2006

Salpeterzuur 51/53%

Versie 1.0

Printdatum 10.05.2016

Revisiedatum / geldig vanaf 09.05.2016

RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

1.1. Productidentificatie

Handelsnaam : Salpeterzuur 51/53%
Stofnaam : salpeterzuur
Indexnr. : 007-004-00-1
CAS-Nr. : 7697-37-2
EG-Nr. : 231-714-2
EG Registratie : 01-2119487297-23-xxxx

1.2. Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

Gebruik van de stof of het mengsel : Op dit moment hebben wij nog geen informatie omtrent de geïdentificeerde gebruiken. Deze zullen toegevoegd worden van zodra deze beschikbaar zijn.

Ontraden gebruik : Op dit ogenblik worden geen ontraden gebruiken geïdentificeerd.

1.3. Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

Firma : Brenntag CEE GmbH
Linke Wienzeile 152
AT 1060 Wien

Telefoon : +43 (0) 59995 - 0
Telefax : +43 (0) 59995 - 1179
E-mailadres : HSE@Brenntag.at
Verantwoordelijke persoon : Abteilung Produktsicherheit

1.4. Telefoonnummer voor noodgevallen

Telefoonnummer voor noodgevallen : Vergiftungsinformationszentrale: +43 (1) 406 43 43 (0-24 Uhr)

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren

2.1. Indeling van de stof of het mengsel

Classificatie volgens verordening (EG) nr. 1272/2008

VERORDENING (EG) Nr. 1272/2008

Salpeterzuur 51/53%

Gevarenklasse	Gevarencategorie	Doelorganen	Gevarenaanduidingen
Bijtend voor metalen	Categorie 1	---	H290
Huidcorrosie/-irritatie	Categorie 1A	---	H314

Voor de volledige text van H-zinnen zoals vermeld in deze paragraaf, zie paragraaf 16.

De meeste belangrijke ongunstige gevolgen

- Menselijke gezondheid : Zie paragraaf 11 voor toxicologische informatie.
- Fysische en chemische gevaren : Zie paragraaf 9 voor fysico-chemische informatie.
- Potentiële milieueffecten : Zie paragraaf 12 voor informatie betreffende het milieu.

2.2. Etiketteringselementen**Etikettering overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**

- Gevarensymbolen :
- Signaalwoord : Gevaar
- Gevarenaanduidingen : H290 Kan bijtend zijn voor metalen.
H314 Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel.
- Veiligheidsaanbevelingen
- Preventie : P280 Beschermende handschoenen/ beschermende kleding/ oogbescherming/ gelaatsbescherming dragen.
- Maatregelen : P301 + P330 + P331 NA INSLIKKEN: de mond spoelen - GEEN braken opwekken.
P305 + P351 + P338 BIJ CONTACT MET DE OGEN: voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.
P308 + P310 NA (mogelijke) blootstelling: Onmiddellijk een ANTIGIFCENTRUM/arts raadplegen.
P303 + P361 + P353 BIJ CONTACT MET DE HUID (of het haar): verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken. Huid met water afspoelen/afdouchen.

Salpeterzuur 51/53%

Aanvullende etikettering:

EUH071 Bijtend voor de luchtwegen.

Aankoop, bezit en gebruik door particulieren is aan beperkingen onderhevig.

Gevaarlijke bestanddelen die op het etiket vermeld moeten worden:

- salpeterzuur

2.3. Andere gevaren

Voor de resultaten van de PBT en vPvB beoordeling, zie sectie 12.5.

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen

3.1. Stoffen

Chemische omschrijving : Waterige oplossing

Gevaarlijke bestanddelen	Concentratie [%]	Indeling (VERORDENING (EG) Nr. 1272/2008)	
		Gevarenklasse / Gevarencategorie	Gevarenaanduidingen
salpeterzuur			
Indexnr. : 007-004-00-1	≥ 51 - ≤ 55	Ox. Liq.3	H272
CAS-Nr. : 7697-37-2		Skin Corr.1A	H314
EG-Nr. : 231-714-2		Met. Corr.1	H290
EG : 01-2119487297-23-xxxx			
Registratie			

Voor de volledige text van H-zinnen zoals vermeld in deze paragraaf, zie paragraaf 16.

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen

4.1. Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen

- Algemeen advies : Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken.
- Bij inademing : Bij een ongeval door inademing: slachtoffer in de frisse lucht brengen en laten rusten. Bij onregelmatige ademhaling of ademstilstand kunstmatige beademing toepassen. Onmiddellijk een arts waarschuwen.
- Bij aanraking met de huid : Onmiddellijk met veel water afwassen gedurende tenminste 15 minuten. Onmiddellijk een arts waarschuwen.
- Bij aanraking met de ogen : Onmiddellijk spoelen met veel water, ook onder de oogleden, gedurende tenminste 15 minuten. Onmiddellijk een arts waarschuwen. Ga naar een oogziekenhuis indien mogelijk.
- Bij inslikken : Mond reinigen met water en daarna veel water drinken. Nooit

Salpeterzuur 51/53%

een bewusteloos persoon laten drinken (of eten). GEEN braken opwekken. Onmiddellijk een arts waarschuwen.

4.2. Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Verschijnselen : Zie sectie 11 voor meer gedetailleerde informatie over gezondheidseffecten en symptomen.

Effecten : Zie sectie 11 voor meer gedetailleerde informatie over gezondheidseffecten en symptomen.

4.3. Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

Behandeling : Geen gegevens beschikbaar.

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen**5.1. Blusmiddelen**

Geschikte blusmiddelen : Gebruik blusmiddelen die geschikt zijn voor de plaatselijke omstandigheden en de omgeving. Het product zelf brandt niet.
Ongeschikte blusmiddelen : Geen gegevens beschikbaar.

5.2. Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt

Specifieke gevaren bij brandbestrijding : Bij brand kunnen vrijkomen: Stikstofoxiden (NOx)

5.3. Advies voor brandweelieden

Speciale beschermende uitrusting voor brandweelieden : Bij brand een persluchtmasker dragen. Draag persoonlijke beschermingskleding.
Verder advies : Gesloten containers in de buurt van de brand afkoelen met waternevel. Verontreinigd bluswater gescheiden opnemen. Het mag niet naar de riolering aflopen.

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel**6.1. Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermingsmiddelen en noodprocedures**

Persoonlijke voorzorgsmaatregelen : Persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken. Omstanders op afstand en bovenwinds houden van gemorst materiaal/lek. Zorg voor voldoende luchtverversing. Aanraking met de ogen en de huid vermijden. Gas/rook/damp/spuitnevel niet inademen. Voor persoonlijke bescherming zie paragraaf 8.

6.2. Milieuvorzorgsmaatregelen

Milieuvorzorgsmaatregel en : Niet naar het oppervlaktewater of de riolering laten afvloeien. Vermijd indringen in de bodem. Als het product rivieren, meren of riolen vervuult de respectievelijke autoriteiten op de

Salpeterzuur 51/53%

hoogte stellen. Als het materiaal de grond bereikt informeer de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor dergelijke gevallen.

6.3. Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal

Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal : Morsing beperken en verzamelen met niet-brandbare absorptiematerialen, (bijvoorbeeld zand, aarde, diatomeeënaarde, vermiculiet) en overbrengen in een vat voor verwijdering volgens plaatselijke/landelijke voorschriften (zie paragraaf 13).

Nadere informatie : Opgenomen materiaal behandelen zoals beschreven in de paragraaf "Verwijdering".

6.4. Verwijzing naar andere rubrieken

Zie Rubriek 1 voor contactgegevens voor noodgevallen.
Zie Rubriek 8 voor informatie over persoonlijke beschermingsmiddelen.
Zie rubriek 13 voor informatie over afvalbehandeling.

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

7.1. Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

Advies voor veilige hantering : In goed gesloten verpakking bewaren. Verpakking voorzichtig behandelen en openen. Persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken. Aanraking met ogen, huid en kleding vermijden. Dampen of spuitnevel niet inademen. In geval dampen of aërosol vrijkomen moet toereikende adembescherming met een geschikt filter worden gedragen; In noodgeval moeten ogendouchen in de buurt voorhanden zijn.

Hygiënische maatregelen : Verwijderd houden van eet- en drinkwaren en van diervoeder. Niet roken, eten en drinken op de werkplek. Handen wassen voor elke werkonderbreking en aan het einde van de werkdag. Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken. Zorg voor voldoende luchtverversing. Aanraking met de ogen en huid vermijden. Gas/rook/damp/spuitnevel niet inademen.

7.2. Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

Eisen aan opslagruimten en containers : Bewaren in een ruimte voorzien van een zuurbestendige vloer. Uitsluitend in de oorspronkelijke verpakking bewaren.

Advies voor bescherming tegen brand en explosie : Het product is niet brandbaar. Normale maatregelen voor preventieve brandbeveiliging. Verwijderd houden van brandbare stoffen.

Nadere gegevens over de opslagomstandigheden : Goed gesloten bewaren op een droge en koele plaats. Beschermen tegen licht. Beschermen tegen verontreiniging. Op een goed geventileerde plaats bewaren.

Advies voor gemengde opslag : Verwijderd houden van eet- en drinkwaren en van diervoeder. Verwijderd houden van brandbare stoffen.

Salpeterzuur 51/53%

Duitse opslagclassificatie : 8B: Niet-brandbare, corrosieve stoffen

7.3. Specifiek eindgebruik

Specifiek gebruik : Geen gegevens beschikbaar.

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming**8.1. Controleparameters**

Bestanddeel:	salpeterzuur	CAS-Nr. 7697-37-2
Afgeleide doses zonder effect (DNEL) / afgeleide minimaal effect (DMEL)		

DNEL

Werknemers, Lange termijn - lokale effecten, Inademing : 1,3 mg/m³

DNEL

Werknemers, Acute - locale effecten, Inademing : 2,6 mg/m³

DNEL

Consumenten, Lange termijn - lokale effecten, Inademing : 0,65 mg/m³

DNEL

Consumenten, Acute - locale effecten, Inademing : 1,3 mg/m³

Andere beroepsmatige blootstellingslimieten

EU. Indicatieve Grenswaarden in de Richtlijnen 91/322 / EEG, 2000/39 / EG, 2006/15 / EG, 2009/161 / EU, Blootstellinggrens voor korte perioden (STEL)

1 ppm, 2,6 mg/m³

Aanwijzen

Austria. MAK List, MAK Bovenste grenswaarde:

1 ppm, 2,6 mg/m³

8.2. Maatregelen ter beheersing van blootstelling**Passende technische maatregelen**

Zie de beschermingsmaatregelen in paragraaf 7 en 8.

Persoonlijke beschermingsmiddelen*Bescherming van de ademhalingswegen*

Advies : Vereist in geval de blootstellinggrenswaarde wordt overschreden (bijvoorbeeld OEL).
Aanbevolen filtertype:
Combinatiefilter:NO-P3

Salpeterzuur 51/53%

Combinatiefilter:E-P2
Combinatiefilter:B-P2

Bescherming van de handen

Advies : Draag geschikte handschoenen.
Het handschoenmateriaal mag niet permeabel zijn en moet bestand zijn tegen het product.
Neem nota van de informatie geleverd door de fabrikant over doorlaatbaarheid en doordrenkingstijd, en speciale werkplekomstandigheden (mechanische belasting, aanrakingstijd).
Veiligheidshandschoenen moeten bij slijtage vervangen worden.

Materiaal : Gefluorideerd rubber
doorbraaktijd : ≥ 8 h
Handschoendikte : 0,4 mm

Bescherming van de ogen

Advies : Nauw aansluitende veiligheidsstofbril

Huid- en lichaamsbescherming

Advies : Zuurbestendige beschermingskleding.

Beheersing van milieublootstelling

Algemeen advies : Niet naar het oppervlaktewater of de riolering laten afvloeien.
Vermijd indringen in de bodem.
Als het product rivieren, meren of riolen vervuult de respectievelijke autoriteiten op de hoogte stellen.
Als het materiaal de grond bereikt informeer de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor dergelijke gevallen.

RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen**9.1. Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen**

Vorm : vloeibaar
Kleur : kleurloos
tot
geelachtig
Geur : bijtend
Geurdrempelwaarde : 0,29 ppm
pH : < 1
Vriespunt/traject : geen gegevens beschikbaar
Kookpunt/kooktraject : circa 118 °C

Salpeterzuur 51/53%

Vlampunt	:	Niet van toepassing
Verdampingssnelheid	:	geen gegevens beschikbaar
Ontvlambaarheid (vast, gas)	:	Niet van toepassing
Bovenste explosiegrens	:	Niet van toepassing
Onderste explosiegrens	:	Niet van toepassing
Dampspanning	:	circa 9,5 hPa (20 °C)
Relatieve dampdichtheid	:	geen gegevens beschikbaar
Dichtheid	:	circa 1,34 g/cm ³ (20 °C)
Oplosbaarheid in water	:	mengbaar
Verdelingscoëfficiënt n-octanol/water	:	geen gegevens beschikbaar
Zelfontbrandingstemperatuur	:	Niet van toepassing
Thermische ontleding	:	geen gegevens beschikbaar
Viscositeit, dynamisch	:	geen gegevens beschikbaar
Ontploffbaarheid	:	Het product is niet explosief
Oxiderende eigenschappen	:	Oxidanten

9.2. Overige informatie

Corrosie aan metalen	:	Corrosief op metalen
----------------------	---	----------------------

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit**10.1. Reactiviteit**

Advies	:	Stabiel onder de aanbevolen opslagomstandigheden.
--------	---	---

10.2. Chemische stabiliteit

Advies	:	Stabiel onder normale omstandigheden.
--------	---	---------------------------------------

10.3. Mogelijke gevaarlijke reacties

Gevaarlijke reacties	:	Bij reactie met metalen komt waterstof vrij. Corrosief bij aanraking met metalen
----------------------	---	--

10.4. Te vermijden omstandigheden

Te vermijden	:	Warmte. Onzuiverheden
--------------	---	-----------------------

Salpeterzuur 51/53%

omstandigheden
Thermische ontleding : geen gegevens beschikbaar

10.5. Chemisch op elkaar inwerkende materialen

Te vermijden materialen : Reductiemiddelen, Basen, Verwijderd houden van brandbare stoffen. Beschermen tegen verontreiniging. Gegalvaniseerde metalen, Messing

10.6. Gevaarlijke ontledingsproducten

Gevaarlijke ontledingsproducten : nitreuze gassen, Waterstof

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

11.1. Informatie over toxicologische effecten

Gegevens voor het product

Nadere informatie

Andere relevante toxicologische informatie : Bij inslikken, ernstige brandwonden aan mond en keel, als ook gevaar voor perforatie van de slokdarm en de maag. Inademen van hoge dampconcentraties kan ademnood (longoedeem) veroorzaken.

Bestanddeel:	salpeterzuur	CAS-Nr. 7697-37-2
---------------------	---------------------	--------------------------

Irritatie

Huid

Resultaat : corrosieve effecten (Konijn)

Ogen

Resultaat : corrosieve effecten

Sensibilisatie

Resultaat : Wetenschappelijke studie niet noodzakelijk.

RUBRIEK 12: Ecologische informatie

12.1. Toxiciteit

Bestanddeel:	salpeterzuur	CAS-Nr. 7697-37-2
---------------------	---------------------	--------------------------

Acute toxiciteit

Vis

Salpeterzuur 51/53%

LC50 : 12,5 mg/l (Oncorhynchus mykiss (regenboogforel); 96 h)

12.2. Persistentie en afbreekbaarheid

Bestanddeel:	salpeterzuur	CAS-Nr. 7697-37-2
---------------------	---------------------	--------------------------

Persistentie en afbreekbaarheid**Persistentie**

Resultaat : Ontleding door hydrolyse.

Biologische afbreekbaarheid

Resultaat : De methoden voor het vaststellen van biologische afbreekbaarheid zijn niet toepasselijk voor anorganische stoffen.

12.3. Bioaccumulatie

Bestanddeel:	salpeterzuur	CAS-Nr. 7697-37-2
---------------------	---------------------	--------------------------

Bioaccumulatie

Resultaat : Bioaccumuleert niet.

12.4. Mobiliteit in de bodem

Bestanddeel:	salpeterzuur	CAS-Nr. 7697-37-2
---------------------	---------------------	--------------------------

Mobiliteit

Bodem : Adsorbeert naar verwachting niet aan grond.

Water : Het product is water oplosbaar

12.5. Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

Bestanddeel:	salpeterzuur	CAS-Nr. 7697-37-2
---------------------	---------------------	--------------------------

Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

Resultaat : De PBT of vPvB criteria in bijlage VIII van de REACH-verordening zijn niet van toepassing op anorganische stoffen.

12.6. Andere schadelijke effecten

Gegevens voor het product

Aanvullende ecologische informatie

Salpeterzuur 51/53%

Resultaat : Schadelijke werkingen op waterorganismen door pH veranderingen.
Neutralisatie is normaliter nodig voordat afvalwater wordt afgevoerd naar waterzuiveringsinstallaties.
Niet naar het oppervlaktewater of de riolering laten afvloeien.

RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering**13.1. Afvalverwerkingsmethoden**

Product : Verwijderen samen met normaal afval is verboden. Er is speciale verwijdering vereist volgens plaatselijke voorschriften. Product niet in de riolering laten komen. Neem contact op met afvalverwerkende dienst.

Verontreinigde verpakking : Leeg gebruikte verpakkingen grondig. Verpakkingen kunnen worden hergebruikt na grondige reiniging. Verpakkingen die niet meer gereinigd kunnen worden, moeten zoals de stof zelf verwijderd worden. Achtergebleven restant verwijderen. Verdunnen met water. Neutraliseren met kalk, loog of ammonia.

Europese afvalstoffenlijst nummer (EWCN) : Het is niet mogelijk een afvalstofnummer volgens de Europese afvalstoffenlijst aan deze stof toe te kennen, omdat de toewijzing regionale afvalverwijderaars.

Afvalcode Oostenrijk : 52102

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer**14.1. VN-nummer**

2031

14.2. Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN

ADR : SALPETERZUUR
RID : SALPETERZUUR
IMDG : NITRIC ACID

14.3. Transportgevaarklasse(n)

ADR-Klasse : 8
(Etiketten; Classificatiecode; Gevaaridentificatienr.; Tunnelrestrictiecode) : 8; C1; 80; (E)
RID-Klasse : 8
(Etiketten; Classificatiecode; Gevaaridentificatienr.) : 8; C1; 80
IMDG-Klasse : 8

Salpeterzuur 51/53%

(Etiketten; EMS)

8; F-A, S-B

14.4. VerpakkingsgroepADR : II
RID : II
IMDG : II**14.5. Milieugevaren**Milieugevaarlijk volgens ADR : nee
Milieugevaarlijk volgens RID : nee
Marine verontreiniging volgens de IMDG code : nee**14.6. Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker**

vervalt

14.7. Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code

IMDG : vervalt

RUBRIEK 15: Regelgeving**15.1. Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel****Gegevens voor het product**

Andere verordeningen : Verordening Oostenrijk BGBl.I 53/1997. De lijst van chemische stoffen is in overeenstemming met de EU-regel.

Bestanddeel: salpeterzuur CAS-Nr. 7697-37-2

WGK (DE) : WGK 1: licht waterbedreigend: 414; Classification source is Annex 2.

15.2. Chemischeveiligheidsbeoordeling

geen gegevens beschikbaar

RUBRIEK 16: Overige informatie**Volledige tekst van H-zinnen zoals vermeld in paragraaf 2 en 3.**H272 Kan brand bevorderen; oxiderend.
H290 Kan bijtend zijn voor metalen.
H314 Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel.**Nadere informatie**

Salpeterzuur 51/53%

- Belangrijke literatuurreferenties en gegevensbronnen : Leverancier informatie en gegevens van de "Database van geregistreerde stoffen" van het Europees Agentschap voor Chemische stoffen (ECHA) werden gebruikt voor het maken van dit veiligheidsinformatieblad
- Overige informatie : De hier verstrekte informatie is naar ons weten juist en volledig op de datum van uitgifte van dit veiligheidsgegevensblad. De informatie betreft enkel het genoemde product en geeft geen garantie voor de kwaliteit en de volledigheid van de eigenschappen van het product, of voor het geval dat het product samen met andere producten of in enig ander proces gebruikt wordt.

|| Gewijzigde rubriek.

Salpeterzuur 51/53%

N°.	Korte titel	Hoofdg ebruik rsgroep (SU)	Gebruik ssector	Productca tegorie (PC)	Procescate gorie (PROC)	Milieu- emissieca tegorie (ERC)	Voorwerp categorie (AC)	Specificatie
1	Industrieel gebruik	3	4, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16	12, 14, 15, 19, 20, 21, 33, 35, 37, 0	1, 2, 3, 4, 7, 8b, 9, 13, 15	2, 4, 6a, 6b, 6d	NA	ES0004590
2	Beroepsmatig gebruik	22	1, 4, 10, 15, 16, 17, 19, 23, 24	NA	5, 8a, 8b, 9, 10, 11, 13, 15, 19	8a, 8b, 8e	NA	ES0004673

Salpeterzuur 51/53%

1. Verkorte titel van het blootstellingsscenario 1: Industrieel gebruik

Hoofdgebruikersgroepen	SU 3: Industrieel gebruik: Gebruik van stoffen als zodanig of in preparaten in een industriële omgeving	
Eindgebruiksectoren	SU4: Vervaardiging van voedingsmiddelen SU8: Vervaardiging van chemische stoffen op grote schaal (waaronder geraffineerde aardolieproducten) SU9: Vervaardiging van fijnere chemische stoffen SU 10: Formulering SU12: Vervaardiging van producten van kunststof, ondermeer door samenstelling of omvorming SU14: Vervaardiging van metalen in primaire vorm, inclusief legeringen SU15: Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten SU16: Vervaardiging van computers, elektronische en optische producten, elektrische apparatuur	
Chemisch product-categorie	PC12: Meststoffen PC14: Producten voor het behandelen van metalen oppervlakken, waaronder producten voor het galvaniseren PC15: Producten voor het behandelen van niet-metalen oppervlakken PC19: Tussenproducten PC20: Producten zoals pH-regelaars, uitvlokkings-, neerslag- en neutraliseermiddelen PC21: Laboratoriumchemicaliën PC33: Halfgeleiders PC35: Was- en reinigingsmiddelen (inclusief op oplosmiddelbasis) PC37: Chemische stoffen voor de waterzuivering PC0: Overige	
Procescategorieën	PROC1: Gebruik in een gesloten proces, blootstelling niet waarschijnlijk PROC2: Gebruik in een gesloten, continu proces met incidentele, beheerste blootstelling PROC3: Gebruik in een gesloten batchproces (synthese of formulering) PROC4: Gebruik in een batchproces of ander proces (synthese) met kans op blootstelling PROC7: Spuiten in een industriële omgeving PROC8b: Overbrengen van een stof of preparaat (vullen/leeg laten lopen) van/naar vaten/grote containers in gespecialiseerde voorzieningen PROC9: Overbrengen van een stof of preparaat naar kleine containers (gespecialiseerde vullijn, inclusief wegen) PROC13: Behandelen van voorwerpen door onderdompelen of overgieten PROC15: Gebruik als laboratoriumreagens	
Milieu-emissiecategorieën	ERC2: Formulering van preparaten ERC4: Industrieel gebruik van verwerkingshulpmiddelen in processen en producten die geen onderdeel worden van voorwerpen ERC6a: Industrieel gebruik dat resulteert in de vervaardiging van een andere stof (gebruik van tussenproducten) ERC6b: Industrieel gebruik van reactieve verwerkingshulpmiddelen ERC6d: Industrieel gebruik van procesregulatoren voor polymerisatieprocessen bij de productie van harsen, rubbers, polymeren	
Activiteit	Nota: dit ES is enkel relevant voor een gepast gebruik overeenkomstig de kwaliteitsnorm van de geleverde stof	

2.1 bijdragescenario dat de milieublootstelling beheerst voor: ERC2, ERC4, ERC6a, ERC6b, ERC6d

Licht biologisch afbreekbaar, .

Productkarakteristieken	Concentratie van de stof in het mengsel/artikel	Omvat concentraties van maximaal 75%
Frequentie en duur van het	Voortdurende	8 uur / dag

Salpeterzuur 51/53%

gebruik	blootstelling	
Technische voorwaarden en maatregelen op procesniveau (bron) ter vermindering van vrijkomingen Technische locatievoorwaarden en maatregelen ter reductie en beperking van uitleidingen, luchtemissies en vrijkomingen in de grond Organisatorische maatregelen om vrijkomen van de werkplek te voorkomen/beperken	Water	De bedreiging van de aquatische omgeving wordt door de vrijkoming van afvalwater in zoet water veroorzaakt., Neutralisatie is normaliter nodig voordat afvalwater wordt afgevoerd naar waterzuiveringsinstallaties., mag niet onverdund resp. niet geneutraliseerd in het afvalwater of de ontvangende wateren terecht komen.
	Bodem	Indammen indien noodzakelijk.
		Niet in rioleringen, kelders of beperkte gebieden laten wegstromen. Lekkages en grond-/waterverontreiniging door lekkages voorkomen.
Voorwaarden en maatregelen met betrekking tot externe behandeling van afval voor verwerking	Afvalverwerking	Oplossingen met een lage pH-waarde moeten voor lozen eerst geneutraliseerd worden.
		Het afval insluiten en afvoeren overeenkomstig de milieuwetgeving en de lokale regelgevingen

2.2 Bijdragescenario dat de blootstelling van de werknemer beheerst voor: PROC1, PROC2, PROC3, PROC4, PROC7, PROC8b, PROC13

Productkarakteristieken	Concentratie van de stof in het mengsel/artikel	Omvat concentraties van maximaal 75%
	Fysische vorm (tijdens gebruik)	vloeibaar
	Dampspanning	61 hPa
Frequentie en duur van het gebruik	Blootstellingsduur per dag	8 h
	Gebruiksfrequentie	220 dagen/ jaar
	Gebruiksfrequentie	5 dagen / week
Overige operationele voorwaarden aangaande blootstelling van werknemers	Binnen-/buitentoepassing.	
	Gebruiks-/opslagaanwijzingen in acht nemen.	
Technische omstandigheden en maatregelen ter beheersing van verspreiding vanuit bron naar werknemer	De apparatuur laten leeglopen of anderszins leegmaken alvorens open te maken of onderhoud te plegen. Voor voldoende algemene ventilatie zorgen (niet minder dan 3 tot 5 luchtwisselingen per uur).	
	Minimaliseer blootstelling door maatregelen te gebruiken als gesloten systemen, gespecialiseerde voorzieningen, geschikte afzuiging.(PROC1, PROC2, PROC3, PROC4, PROC8b, PROC13)	
	Waar mogelijk automatisch uitvoeren. Voorzie lokale afzuiging (LEV). (Efficiëntie: 95 %)(PROC7)	
Organisatorische maatregelen om vrijkomen, dispersie en blootstelling te voorkomen/beperken	Zorg ervoor dat de taak niet boven het hoofd wordt uitgevoerd. Verzekert minimalisering van manuele fasen Zorg voor voortdurend onderhoud en beproeving van het ventilatiesysteem.	
Voorwaarden en maatregelen met betrekking tot persoonlijke bescherming, hygiëne en gezondheidsevaluatie	Vermijd frequent en direct contact met de stof Gas/damp/spuitnevel niet inademen. Oogbescherming/ gelaatsbescherming dragen. Chemisch resistente handschoenen getest conform EN374. Contact met de huid en slijmvliezen voorkomen. Zuurbestendige beschermingskleding dragen.	
	Adembescherming dragen. (Efficiëntie: 95 %)(PROC7)	
	Indien geen ademhalingsbescherming wordt gebruikt. De uitvoering van de arbeidsverrichting van meer dan 15 minuten voorkomen.(PROC7)	

3. Schatting van de blootstelling en aangeven van de bron ervan

R52846 / Versie 1.0	16/20	NL
---------------------	-------	----

Salpeterzuur 51/53%

Milieu

Kwalitatieve benadering voor het concluderen van veilig gebruik toegepast. De stof zal bij contact met water scheiden, het enige effect is het pH effect. Daarom zal, na het passeren langs de STP, de blootstelling als verwaarloosbaar beschouwd worden en zonder risico.

Werknemers

PROC1, PROC2, PROC3, PROC4, PROC7, PROC8b, PROC13: MEASE

Scenario van het bijdragen	Specifieke omstandigheden	Blootstellingsroute	Niveau van blootstelling	RCR
PROC1, PROC2	Zie sectie 2.3	Werknemer - inhalatief, lange termijn - lokaal	0,001mg/m ³	0,0008
PROC3, PROC8b, PROC13	Zie sectie 2.3	Werknemer - inhalatief, lange termijn - lokaal	0,01mg/m ³	0,0077
PROC4	Zie sectie 2.3	Werknemer - inhalatief, lange termijn - lokaal	0,05mg/m ³	0,0385
PROC7	Zie sectie 2.3, Met ademhalingsbescherming	Werknemer - inhalatief, lange termijn - lokaal	0,05mg/m ³	0,0385
PROC7	Zie sectie 2.3, gedurende <15 min	Werknemer - inhalatief, lange termijn - lokaal	0,1mg/m ³	0,077

Kwalitatieve dermale beoordeling. Als rekening gehouden wordt met risicobeheersmaatregelen, wordt geen dermale blootstelling verwacht.

4. Aanbevelingen voor gebruikers in de keten (gebruikers downstream) om een inschatting te kunnen maken in hoeverre hij werkt binnen de grenzen van het blootstellingsscenario

Het product wordt niet verwacht om schade te berokkenen aan het milieu wanneer het behoorlijk gebruikt wordt volgens de richtlijnen.

de richtlijnen baseren op hypothetische bedrijfsvoorwaarden die niet op alle locaties van toepassing hoeven te zijn; om deze reden kan een scalering noodzakelijk zijn om adequate risicomanagementmaatregelen te kunnen vastleggen.

Indien verdere risicomanagementmaatregelen/operationele voorwaarden dienen te worden overgenomen, dienen de gebruikers te waarborgen dat risico's tot een ten minste gelijkwaardig niveau worden beperkt.

Voor afstemming zie: <http://www.ebrc.de/mease.html>

Salpeterzuur 51/53%

1. Verkorte titel van het blootstellingsscenario 2: Beroepsmatig gebruik

Hoofdgebruikersgroepen	SU 22: Professioneel gebruik: Publiek domein (administratie, onderwijs, amusement, dienstverlening, ambachtslieden)
Eindgebruiksectoren	SU1: Landbouw, bosbouw, visserij SU4: Vervaardiging van voedingsmiddelen SU 10: Formulering SU15: Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten SU16: Vervaardiging van computers, elektronische en optische producten, elektrische apparatuur SU17: Vervaardiging van machines, apparaten, voertuigen en andere transportmiddelen voor algemeen gebruik SU19: Bouwnijverheid SU23: Elektriciteit, stoom, gas- en watervoorziening en afvalwaterzuivering SU24: Wetenschappelijk onderzoek en ontwikkeling
Procescategorieën	PROC5: Mengen in batchprocessen om preparaten en voorwerpen te formuleren (multistage en/of aanzienlijkcontact) PROC8a: Overbrengen van een stof of preparaat (vullen/leeg laten lopen) van/naar vaten/grote containers in nietgespecialiseerde voorzieningen PROC8b: Overbrengen van een stof of preparaat (vullen/leeg laten lopen) van/naar vaten/grote containers in gespecialiseerde voorzieningen PROC9: Overbrengen van een stof of preparaat naar kleine containers (gespecialiseerde vullijn, inclusief wegen) PROC10: Met roller of kwast aanbrengen PROC11: Spuiten buiten industriële omgevingen PROC13: Behandelen van voorwerpen door onderdompelen of overgieten PROC15: Gebruik als laboratoriumreagens PROC19: Handmatig mengen met intiem contact en uitsluitend persoonlijke beschermingsmiddelen beschikbaar
Milieu-emissie categorieën	ERC8a: Wijdverbreid gebruik (binnen) van verwerkingshulpmiddelen in open systemen ERC8b: Wijdverbreid gebruik (binnen) van reactieve stoffen in open systemen ERC8e: Wijdverbreid gebruik (buiten) van reactieve stoffen in open systemen
Activiteit	Nota: dit ES is enkel relevant voor een gepast gebruik overeenkomstig de kwaliteitsnorm van de geleverde stof

2.1 bijdragescenario dat de milieublootstelling beheerst voor: ERC8a, ERC8b, ERC8e

Licht biologisch afbreekbaar, .

Productkarakteristieken	Concentratie van de stof in het mengsel/artikel	Omvat concentraties van maximaal 75%
Frequentie en duur van het gebruik	Voortdurende blootstelling	8 uur / dag
Technische voorwaarden en maatregelen op procesniveau (bron) ter vermindering van vrijkomingen Technische locatievoorwaarden en maatregelen ter reductie en beperking van uitleidingen, luchtemissies en vrijkomingen in de grond	Water	De bedreiging van de aquatische omgeving wordt door de vrijkoming van afvalwater in zoet water veroorzaakt., Neutralisatie is normaliter nodig voordat afvalwater wordt afgevoerd naar waterzuiveringsinstallaties., mag niet onverdund resp. niet geneutraliseerd in het afvalwater of de ontvangende wateren terecht komen.
	Bodem	Indammen indien noodzakelijk.
Organisatorische maatregelen om vrijkomen van de werkplek te voorkomen/beperken	Niet in rioleringen, kelders of beperkte gebieden laten wegstromen. Lekkages en grond-/waterverontreiniging door lekkages voorkomen.	
Voorwaarden en maatregelen met betrekking tot afvalwaterzuiveringsinstallatie	De pH van het afvalwater dat door de productiesites wordt afgescheiden, zou tussen 6 en 9 moeten liggen.	

Salpeterzuur 51/53%

Voorwaarden en maatregelen met betrekking tot externe behandeling van afval voor verwerking	Afvalverwerking	Oplossingen met een lage pH-waarde moeten voor lozen eerst geneutraliseerd worden.
	Het afval insluiten en afvoeren overeenkomstig de milieuwetgeving en de lokale regelgevingen	
2.2 Bijdragescenario dat de blootstelling van de werknemer beheerst voor: PROC5, PROC8a, PROC8b, PROC9, PROC10, PROC11, PROC13, PROC15, PROC19		
Productkarakteristieken	Concentratie van de stof in het mengsel/artikel	Omvat concentraties van maximaal 75%
	Fysische vorm (tijdens gebruik)	vloeibaar
	Dampspanning	61 hPa
Frequentie en duur van het gebruik	Blootstellingsduur per dag	8 h
	Gebruiksfrequentie	5 dagen / week
	Gebruiksfrequentie	220 dagen/ jaar
Overige operationele voorwaarden aangaande blootstelling van werknemers	Binnen-/buitentoepassing.	
	Gebruiks-/opslagaanwijzingen in acht nemen.	
Technische omstandigheden en maatregelen ter beheersing van verspreiding vanuit bron naar werknemer	De apparatuur laten leeglopen of anderszins leegmaken alvorens open te maken of onderhoud te plegen. Voor voldoende algemene ventilatie zorgen (niet minder dan 3 tot 5 luchtwisselingen per uur). Morsingen onmiddellijk opnemen.	
Organisatorische maatregelen om vrijkomen, dispersie en blootstelling te voorkomen/beperken	Overweeg technische vooruitgangen en procesverbeteringen (met inbegrip van automatisering) voor de verwijdering van afgiftes. Zorg voor goed opgeleide werkers om blootstelling te minimaliseren. Zorg voor voortdurend onderhoud en beproeving van het ventilatiesysteem. Verzeker minimalisering van manuele fasen	
Voorwaarden en maatregelen met betrekking tot persoonlijke bescherming, hygiëne en gezondheidsevaluatie	Draag geschikte handschoenen die zijn beproefd volgens EN374. Oogbescherming/ gelaatsbescherming dragen. Adembescherming dragen. Vermijd rechtstreeks oogcontact met het product, ook via besmetting op de handen. Zuurbestendige beschermingskleding dragen. Contact met de huid en slijmvliezen voorkomen. Gas/damp/spuitnevel niet inademen.	
	Draag geschikte adembescherming. (Efficiëntie: 97 %)(PROC11)	
2.3 Bijdragescenario dat de blootstelling van de werknemer beheerst voor: PROC11		
Productkarakteristieken	Concentratie van de stof in het mengsel/artikel	Omvat concentraties van maximaal 75%
	Fysische vorm (tijdens gebruik)	vloeibaar
	Dampspanning	61 hPa
Frequentie en duur van het gebruik	Blootstellingsduur per dag	4 h
	Gebruiksfrequentie	5 dagen / week
Technische omstandigheden en maatregelen ter beheersing van verspreiding vanuit bron naar werknemer	Zorg voor goede algemene ventilatie. Natuurlijke ventilatie is door deuren, ramen, enzovoort. Geforceerde ventilatie betekent dat lucht wordt ingeblazen of afgezogen met een aangedreven ventilator. Minimaliseer blootstelling door maatregelen te gebruiken als gesloten systemen, gespecialiseerde voorzieningen, geschikte afzuiging. De apparatuur laten leeglopen of anderszins leegmaken alvorens open te maken of onderhoud te plegen. Morsingen onmiddellijk opnemen.	
Organisatorische maatregelen om	Zorg voor goed opgeleide werkers om blootstelling te minimaliseren.	
R52846 / Versie 1.0	19/20	NL

Salpeterzuur 51/53%

vrijkomen, dispersie en blootstelling te voorkomen/beperken

Overweeg technische vooruitgangen en procesverbeteringen (met inbegrip van automatisering) voor de verwijdering van afgiftes.
Zorg voor voortdurend onderhoud en beproefing van het ventilatiesysteem.
Verzeker minimalisering van manuele fasen

Voorwaarden en maatregelen met betrekking tot persoonlijke bescherming, hygiëne en gezondheidsevaluatie

Adembescherming dragen. (Efficiëntie: 95 %)
Zuurbestendige beschermingskleding dragen.
Draag geschikte handschoenen (beproefd volgens EN374), overall en oogbescherming.
Vermijd rechstreeks oogcontact met het product, ook via besmetting op de handen.
Contact met de huid en slijmvliezen voorkomen.
Gas/damp/spuitnevel niet inademen.
Oogbescherming/ gelaatsbescherming dragen.

3. Schatting van de blootstelling en aangeven van de bron ervan

Milieu

Kwalitatieve benadering voor het concluderen van veilig gebruik toegepast. De stof zal bij contact met water scheiden, het enige effect is het pH effect. Daarom zal, na het passeren langs de STP, de blootstelling als verwaarloosbaar beschouwd worden en zonder risico.

Werknemers

PROC5, PROC8a, PROC8b, PROC9, PROC10, PROC11, PROC13, PROC15, PROC19: MEASE

Scenario van het bijdragen	Specifieke omstandigheden	Blootstellingsroute	Niveau van blootstelling	RCR
PROC5	---	Werknemer - inhalatief, lange termijn - lokaal	0,1mg/m ³	0,08
PROC8a, PROC8b, PROC9, PROC10, PROC13, PROC19	---	Werknemer - inhalatief, lange termijn - lokaal	0,05mg/m ³	0,04
PROC11	Zie sectie 2.2	Werknemer - inhalatief, lange termijn - lokaal	0,5mg/m ³	0,38
PROC15	---	Werknemer - inhalatief, lange termijn - lokaal	0,01mg/m ³	0,01
PROC11	Zie sectie 2.3	Werknemer - inhalatief, lange termijn - lokaal	0,6mg/m ³	0,46

Kwalitatieve dermale beoordeling. Als rekening gehouden wordt met risicobeheersmaatregelen, wordt geen dermale blootstelling verwacht.

4. Aanbevelingen voor gebruikers in de keten (gebruikers downstream) om een inschatting te kunnen maken in hoeverre hij werkt binnen de grenzen van het blootstellingsscenario

Het product wordt niet verwacht om schade te berokkenen aan het milieu wanneer het behoorlijk gebruikt wordt volgens de richtlijnen.

de richtlijnen baseren op hypothetische bedrijfsvoorwaarden die niet op alle locaties van toepassing hoeven te zijn; om deze reden kan een scalering noodzakelijk zijn om adequate risicomangementmaatregelen te kunnen vastleggen.

Indien verdere risicomangementmaatregelen/operationele voorwaarden dienen te worden overgenomen, dienen de gebruikers te waarborgen dat risico's tot een ten minste gelijkwaardig niveau worden beperkt.

Voor afstemming zie: <http://www.ebrc.de/mease.html>